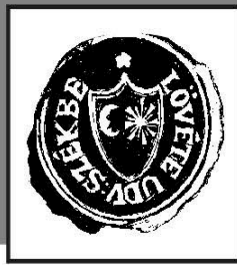

LOVÉTEI KIÁLTÓ

XVIII. évfolyam, 6. szám

Ára: 1 lej

2017. JÚNIUS

Madárdaltól hangos templom

Rohanó világunkban, amikor úgy érezzük, hogy szinte semmire sincs idő, amikor mindenki elfoglalt a saját maga dolgaival, jóleső érzés, hogy vannak olyan napok, amikor a megfáradt ember szükségét érzi, hogy időnként újra és újra lelki erőt merítsen, kérje a Teremtő segítségét a megpróbáltatások további elviseléséhez. Minden pünkösdi szombatján elindul, aki teheti, a legszentebb Édesanyával való találkozásra, Csíksomlyóra, ahol örömmel, bánattal kimondhatjuk a mindenkit meghallgatónak. Alig telt el három hét, és ismét zarándoklatra indul a jó Isten hívő nyája, Kirulyfördőre, Keresztelő Szent János születésének a megünneplésére. Csodálatos érzés, és szinte csodának számít, ahogyan a jó Isten szabad ege alá egyre többen jönnek, nem csoda, hogy Lajos pap bátyám egyszer úgy jellemezte ezt a helyet, mint a jó Isten legszebb temploma, ahol a büszke, magasra nőtt fenyőfák között csörgedező Kiruly vizének csobogása összevegyül az égi madarak szép énekével. A jó Is-

ten ezen a helyen is bizonyoságot tett arról, hogy ami Istentől való, az állandó, azt emberi kezek hiába próbálják nem létezővé tenni, mert csak ideig-óráig sikerül, de, amikor újra fellángol a hit lángja, sokszorosan megerősödve tartja ébren lelki világunkat, a remény, a szeretet lángját, amely nem alszik ki soha.

Az idei búcsú szónoka a csíkdelnei születésű Obermájer Ervin-István pap bácsi volt, aki jelenleg tanulmányait végzi a Római Lateráni Egyetemen, és akinek a beszédéből megérthettük, hogy a jó Isten minden időben, amikor a legnagyobb szükség volt, mindig küldött Keresztelő Szent Jánoshoz hasonló embereket, akik példájuk által egyengették és mutatták a járható utat küzdelmes világunkban. Így említette meg Mindszenty József hercegprímást, akinek hasonló sorsa volt Boldogemlékü Márton Áron püspök úrral, akik mindig felemelték szavukat az elnyomottak védelmében, és akiket sem börtön, sem kínzások, sem rágalmozások nem téríthettek el, mert azonosulni tudtak népük keserves sorsával. Érdekes tör-

folytatás a 4. oldalon

Június, Napisten hava

- székeley naptár szerint -

Ebben a hónapban a leghosszabbak a nappalok, és legrövidebbek az éjszakák, gondolom, a napot, a világgosságot dicsérték, és ezért adták őseink a Napisten elnevezést a június hónapnak.

Most, a nyári időszámítás szerint, később virrad, és később sötétedik óraállás szerint, de ezelőtt hajnali harangszókor (reggel 4) már virradt. Volt mit tenni a mezőn, kapálás és a szénacsinalás is elkezdődött ebben a hónapban. Serénykedtek a mezőn, mikor jó volt az idő. Viccesen szokták mondani, hogy amíg a rend száradt, addig pihenésképpen egy kicsit kapált az asszony. Nem volt könnyű dolguk az asszonyoknak, hiába mondják, hogy, amikor a férfiak a kaszát elkezdték verni, akkor az asszonyoknak a derekuk elkezdett fájni.

Mindig szerettem hallgatni idős asszonyokat, mit mesélnek a múltból. Sata Ferenczné Mária néni mesélt el egyszer a régmúltban a reggeli tevést-vevést, mit kellett csinálni reggeliben, kétszer is enni kellett adni a disznóknak, egyszer korán és másodszor később, mert egész nap a mezőn voltak. Ételt kellett készíteni, azt vinni a mezőre, kiereszteni a majorságot, enni, inni tenni nekik. Amikor mindennel kész volt, akkor három gyermekkel, melyiket vitte, melyiket vezette,

ment ki a mezőre, úgy kilenc óra felé. Azt mondta Mária néni (főleg ez maradt meg nekem), úgy el voltam fáradva, amikor kiértem, azt sem tudtam, nekifogjak-e valaminek, vagy üljek le pihenni. Habár javarészt gépesítve van, de azért ma sem könnyű a mezei munka.

Ebben az évben június 4-re esett pünkösdi. Előtte szombaton volt a csíksomlyói búcsú, ahová gyalogosan és buszokkal is elzarándokoltak a lovéteiek is.

Június 11-én a Kákvirág Népi Táncegyüttes tartott előadást, ahol több mint 150 gyermek szerepelt sok-sok sikerrel. Köszönjük a táncmestereknek, akik betanították a táncokat, és a szülőknek, akik az anyagi ráfordítást sem sajnálták, hogy gyermekeik a hagyományos népviseletbe öltözhessenek. De legbüszkébb azokra a kislányokra vagyok, akik a saját maguk hímezte kötényekben táncoltak. Remélem, a kisebbek is jövőre hímeznek. Hónap közepén véget ért az iskola, kezdődik a nyári vakáció. A gyermekek önfeledten játszanak.

A kirulyi Szent János búcsú június 25-én van, ahogyan a Kisasszony napját, úgy a kirulyi búcsút is magunkénak érezzük.

Adjon a jó Isten élményekben gazdag, balesetmentes vakációt a gyerekeknek, a gazdálkodóknak megfelelő időjárást.

Fazakas Ágnes

KIVONAT

a helyi tanács 2017. május 29-én tartott gyűlésének jegyzőkönyvéből

A gyűlést vezető elnök, Egyed Lajos ismerteti a napirendipont-tervezetet az alábbiak szerint:

1.) Előterjesztés a kultúrotthon felújítására, modernizálására vonatkozó terv megvalósítására vonatkozóan,

2.) Előterjesztés az egyház támogatásának jóváhagyására vonatkozóan,

3.) Előterjesztés a Szent Gellért Alapítvánnyal való együttműködési szerződés megkötésére vonatkozóan,

4.) Előterjesztés az évi hozzájárulások kifizetésének jóváhagyására vonatkozóan, a különböző társulások költségvetéséhez, amelyeknek tagja községünk,

5.) Előterjesztés a háztartási hulladék szállítására vonatkozó rendszabályzat jóváhagyására és a speciális illeték megállapítására vonatkozóan,

6.) Előterjesztés az összehangolt köztisztasági közszolgáltatás szabályzatának láttamozására vonatkozóan - azok a Hargita megyei önkormányzatok részére, amelyek az integrált hulladék-gazdálkodási rendszerhez tartoznak.

A polgármester javasolja az alábbi napirendi pontok megvitatását:

- A DC 26, DC 29 és a DC 102-es számú községi utakon a súlykorlátozás és az út használati díjának megállapítása,

- Ilosza patakának a község közvagyon leltárába vétele és telekkönyveztetésének jóváhagyása,

- Lövéte község Hargita Hegység Közösségi Fejlesztési Társuláshoz való csatlakozásának jóváhagyása.

A napirendtervezetet a fenti javaslatokkal együtt a jelen levő testületi tagok elfogadták.

Az első napirend keretén belül a polgármester ismertette, hogy a kultúrotthon felújítására és modernizálására pályázati lehetőség van. A pályázat leadásához szükséges a terv és más dokumentációk, valamint a munkálatok szükségességének a helyi tanács általi jóváhagyása. Ezzel kapcsolatosan az alábbi javaslatok és kérdések hangzottak el:

Milyen munkálatokat foglal magába a pályázat?

Válasz: nyílászárók javítása, padlózat kicserélése, légtechnika és más szükséges munkálatok elvégzése, a pályázati kiírás szerint az épület bővítésére nem lehet pályázni.

A fentiek megvitatása után 11 igen és 1 tartózkodó szavazattal jóváhagyták a határozatjavaslatot.

Az egyház támogatására vonatkozó előterjesztés ismertetése és megvitatása után a jelenlevők jóváhagyták a határozatjavaslatot, amely szerint a 2017-es évben 50.000 lej összeggel támogatja a következőképpen megosztva: 30.000 lej a templom épületének felújítására, 20.000 lej a népiskola épületének felújítására.

A Szent Gellért Alapítvánnyal való együttműködési szerződés megkötésére vonatkozó előterjesztésből kitűnik, hogy községünk már több éve támogatja az alapítvány által szervezett Órangyal programot, és ennek megszervezése érdekében együttműködési szerződés kötődik, amely tartalmazza a két fél köteleltségét ezen program megszervezésében és a támogatás összegét. A 2017-es évben 2.000 lej összeg volt javasolva a támogatásra.

Ezzel a napirenddel kapcsolatban javaslat hangzott el, hogy az alapítvánnyal a kirulysarki rehabilitációs központ kihasználása érdekében fel kellene venni a kapcsolatot programok szervezésére.

A Szent Gellért Alapítvánnyal való együttműködési szerződés megkötésére vonatkozó határozatjavaslatot 12 igen szavazattal jóváhagyták.

A különböző társulások költségvetéséhez, amelyeknek tagja községünk, az évi hozzájárulás jóváhagyására vonatkozó előterjesztés ismertetése után az alábbi kérdések hangzottak el:

A Homoród-Küküllő Leader Társuláshoz miért annyira magas a hozzájárulás.

Válasz: a pályázati kiírások, leírások megkezdése érdekében magasabb a hozzájárulás.

A társulásnál milyen pályázati lehetőségek vannak, milyen rendezvényekre lehet pályázni.

A polgármester felsorolja a pályázati lehetőségeket, például az egyházi búcsú megszervezésére is lehet összeget fordítani.

A határozatjavaslatot 12 igen szavazattal jóváhagyták.

Az előterjesztést a háztartási hulladék szállítására vonatkozó rendszabályzat jóváhagyására és a speciális illeték megállapítására vonatkozóan a polgármester ismertette, amelyből kitűnik, hogy 2017. július elsejétől a hulladékszállító cég egyéni szerződés alapján fogja szállítani a hulladékot. A szerződéskötések megkezdődtek. Azon személyek, akik nem kötnek szerződést a céggel, magasabb illetéket kell, hogy fizesse. A cég közli azon személyek listáját a hivatalnak, akik nem köttek szerződést, és a hivatal kell, hogy begyűjtse a megállapított illetéket. A szerződést nem kötő személyeknél a speciális illeték duplája lesz a 2017-re megállapított taxának úgy a fizikai személyeknél, mint a jogi személyeknél. A Kiruly, Vargyas, Szeltersz zónában szeméttároló helyek lesznek kialakítva, az ezen zónában lakók és nyaralóház tulajdonosok továbbra is a hivatalnál fizetik az illetéket (szemétszállítási díjat), a nyaralóház tulajdonosai egy személyre megállapított illetéket kell, hogy fizesse.

Javaslat hangzott el, hogy azon személyek listáját, akik nem kötik meg a szerződést, közzé kell tenni, például a helyi újságban és a hivatal hirdetőtábláján, hátha hatással lenne, hogy kössenek szerződést.

A fent említett határozatjavaslatot a speciális illeték megállapítására a jelenlevők elfogadták.

folytatás a 2. oldalról

Az előterjesztést és a határozatjavaslatot az összehangolt köztisztasági közszolgáltatás szabályzatának láttamozására vonatkozóan - azon Hargita megyei önkormányzatok részére, amelyek az integrált hulladékgyűjtési rendszerhez tartoznak - a jelenlevők egyöntetű szavazattal elfogadták.

A DC 26, DC 29 és a DC 102-es számú községi utakon a súlykorlátozás és az út használati díjának megállapítására vonatkozóan a polgármester ismertette a javaslatot, amelyből kitűnt ezeknek a megállapításának szükségessége. Javasolva vannak az alábbi illetékek:

- 12 tonnáig nem kell illetéket fizetni
- 12 -24 tonnáig:
  - aszfaltozott út használati díja 100 lej/nap
  - földút használati díja 60 lej/nap
- 24 -30 tonnáig:
  - aszfaltozott út használati díja 150 lej/nap
  - földút használati díja 100 lej/nap

Tiltással kapcsolatosan az alábbi javaslatok hangzottak el: tilos a 12 tonnán feletti járművekkel a szállítás január-április időszakban és tüzelőanyag (fa) húzatása ebben az időszakban.

A javaslattal a jelenlevők egyetértettek.

Ilosza patakának a község közvagyon leltárába vétele és ennek telekkönyvezése szükséges az ivóvízhálózat kialakítására és a csatornázás modernizálására leadott pályázathoz.

A határozatjavaslatot a jelenlevők 12 igen szavazattal jóváhagyták.

Lövéte község Hargita Hegység Közösségi Fejlesztési Társuláshoz való csatlakozásának jóváhagyása a társulás által leadott kérés alapján került megvitatásra.

A kérés ismertetése és a részletes tájékoztatás alapján megállapítódott, hogy a csatlakozás hosszú távon helységünknek is hasznos lenne. A jelenlevők egyetértettek a társuláshoz való csatlakozással.

A kérések és más problémák megvitatása során ismertetődt az almási közbirtokosság kérése, amelyben engedélyt kér az általuk kitermelt faanyag szállítására.

A válasz: közölni a meghatározott úthasználati díjat, és a díj kifizetése után engedélyeződik az út használata.

Egy másik javaslat, hogy egy lövétei származású személy (Ferencz András) digitalizált térképet készített Lövéteről, amelyet anyagilag is kellene, hogy támogasson a tanács, mivel hasznos dologról van szó. A költségvetés módosításakor be kell, hogy terveződjön a szükséges összeg.

A gyűlésen jelen volt Orbán Imre lakos, aki ismertette az általa letett kérést, amelyben kártérítést kér a csatornázási munkálatok során lakásában okozott kár megtérítésére, nem kapott választ, és kérése sem oldódott meg. Kérését részletesen ismertette, de megol-

dást nem találtak rá.

Javaslat hangzott el, hogy kérje ki jogász véleményét, és próbáljon jogi úton megoldást keresni.

Orbán Attila, lövétei vállalkozó szóbeli kérését ismertette a polgármester, amelyben kéri a helyi vállalkozók támogatását. A kérésében pontosan kitér a virág árusítására, hogy, ha lehetőség lenne, a helyi vállalkozók árulhassanak közterületen.

Javaslat hangzott el, hogy a helyi vállalkozók érdekében intézkedni kellene, egy megbeszélést szervezni az érdekelt vállalkozókkal és a terület tulajdonosával, aki bérbe adja a javait, hogy együtt jussanak meg egyezésre.

A pünkösdi búcsúra való zárandoklat, gyalogtúra megszervezése megvitatódott.

Javaslat volt, hogy a jövőre nézve idejében és közösen megszervezni a zárandoklatot.

Gyűlést vezető elnök,
Egyed Lajos

Jegyző,
Miklós Ida

Aláírták a szerződést a beomlott támfalnál

Őszre elkészülhet a Lövéte határában megrongálódott szakasz

A Lövéte határában a tavalyi nagy esőzések következtében beomlott támfalhoz látogatott ki június 22-én, csütörtök délután Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke, ahol szerződésaláírásra is sor került, a közbeszerzést elnyert cég képviselőjével. A terepszemlén többek között részt vett Mihály Dénes, Lövéte polgármestere és Györgylőrincz Ernő alpolgármester, valamint a megyei tanács illetékes igazgatóságáról Péli Levente műszaki vezérigazgató. A helyszínen az a javaslat fogalmazódott meg, hogy észszerű lenne a vízmederbe lépcsőket telepíteni, mint ahogy volt régen, ami csökkentené a víz sebeségét, így elkerülhető lenne, hogy a víz bemossa az alap alá. A 132-es, Szentegyházától Brassó megye határáig vezető megyei úton, a szóban forgó 16 méteres szakaszon tavaly megrongálódott támfal nem az út európai uniós támogatású felújítása idején épült, hanem a 2000. év környékén végzett megerősítési munkálat során. Az aszfaltréteget a felújítási projekt részeként még 2010 táján terítették le, a 2007-ben készült terv alapján, amely szerint akkor nem volt szükség ennek a támfalnak a megerősítésére. 2009-ben árvíz okozott károkat a környéken, ám a helyreállításnál sem tartották szükségesnek a szakemberek az illető támfal megerősítését - ahol szükséges volt, ahol rongálódás történt, ott megerősítették az utat. Az említett útszakasz 2016 tavaszán rongálódott meg jelentősen, az azt követő hónapokban viszont nem sikerült érdemben lépni ez ügyben. Ezt követően vette át az út koordinálását Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke, és most közel egyéves kínlóadás után sikerült elérni, hogy néhány napon belül kezdődhet a munkálat, amely már idén elkészül.

Csikszereda, 2017. június 22.

folytatás az 1. oldalról

ténetet mesélt el Márton Áron püspök úrról, amelyet neki a nagymamája mondott el. Egyik bérnálósi körútján, Csíkdelnén a bérnálás végén Áron püspök úr megkérdezte a plébánost, hogy miért voltak a bérnálókozók hárommal kevesebben? A plébános azt felelte, hogy ez a három bérnálókozó sajnos nem tudott eljönni, mert ágyhoz kötött betegek. A nagy püspök nem ült le az asztalhoz, hanem elindult gyalog az egyszerű parasztházba, és ott helyben kiszolgáltatta a bérnálás szentségét szeretett híveinek.

Gyönyörű, napsütéses búcsú volt Kirulyfürdön, és örömmel észlelte mindenki, hogy a búcsúsok száma egyre szaporodik, és ez így is jó, mert mindig voltak, akik kitaposták a járható utat, ösvényt az élet rengetegjében, és, ha a szívünkre hallgatunk, akkor csak rá kell lépni egy ilyen útra, ösvényre, és biztosan jó irányban fogunk haladni, lelkünk békére lel, és, ha béke van, szeretetben tudunk élni embertársainkkal.

Lázár Béla

Hat ökörrel, szekérrel

Amikor sikerül, általában úgy szoktuk beállítani, hogyha bárányokat hagyunk bent a nyárra a pajtában, maradjon nekik mindig sarjú, mert abból kevesebbet gazolnak, kevesebbet tépáznak ki maguk alá. Így minden esztendőben, amikor lassan elfogy a sarjú, egy kellemes, szívet melengető kép tárul elénk, amely mély emlékeket csalogat elé, ugyanis a sarjútartó egyik sarkában vannak összerakva az édesapánk által használt szekér maradványok, első és hátsó szekértengely, a ráfos kerekek, taliga, eke, borona, de még megvannak a szekéreszkák is, a félvágás szekérhez, a kicsi bélelt lajtorja, a nagy bélelt lajtorja, az egész vágás szekérhez a szénás lajtorják, a löcsök, a kötőrúdhoz használt csigák, és még lóg a szegen két lovas hám is, jelezvén, hogy két lovunk volt valamikor, de megvan még a két zabos láda is, a kerékkötő lánc, néhány kisebb húzólánc társaságában, a tartólánc, és a vastalabor sem hiányzik. Igen, és ebben az az érdekes, hogy ezek a létfenntartáshoz szükséges kellékek szépen megférnek egy sarokban, szinte helyet sem foglalnak, de, ha belegondolunk, hogy ezeket a tárgyakat szüleink verejtéke áztatta olykor a keserves munkában, óriásira megnő az eszmei értékük, és szinte minden darab mesélni tudna, ha életre kelnének. Sokszor elgondolkodok, hogy a székely emberről mondhatjuk úgy is, pozitívan, hogy mindig ébren volt az év minden időszakában, mert ezek a szekérekellékek nem pottyantak le senki udvarába, jöttibe-mentibe, amerre járt, mindig figyelte, és, ha látott az erdőben egy hargas fát, megállt, szemügyre vette, és már el is képzelte, hogy ez jó lesz szekértengelynek. Aztán szekérrúdnak való is kellett, hogy legyen felállítva az udvarban, mert nem lehetett tudni, mikor roppan el a szekérrúd, nyújtófának való is kellett, hogy

legyen tartalékban, de nem hiányozhatott a kerékfalnak való és a fentőknek való cserefa sem (a sópon kihaló fentőnek való is van nálunk, vagy harminc darab, amiket édesapám hasogatott). Azt is elmondhatjuk, hogy amilyen becsben tartották az asszonyok a fonókereket, a csörlőkereket, a guzsalyas fát, a férfiember szekéréről is meg lehetett tudni, hogy mennyire igényes a gazdája, a ló hámozól is lehetett ítélkezni, mert a ló hámozól szíjjal varrták össze, és nem tódozták- fódozták dróttal, de a jó bosika ostornyél sem hiányozhatott, amelyen fonott szíj lógott, feldíszítve egy piros bojttal. Aztán, ha kigördült a fa kerékű szekér a kapun, és nyikorogtak a kerekek az úton, megvolt erre is a vélemény, hogy a gazda nem degenyegezte be a tengelyt, esetleg a degenyeg árát a kocsmában felejtette.

Nem feledkezhetünk meg az ökrös szekérről sem, hiszen előbb volt az ökrös szekér, mint a lovas szekér. És itt jön a másik nagy érték, mert az ökrök befogásához a lovas szekérrúd helyett járomfa kellett, amelyre jött a díszes járom, amelyet a járomszeg kapcsolt össze a járomfával. Érdekes dolog, hogy milyen becsüs dolog volt valamikor az ökrös jószág, habár lassúbb járásuk volt az ökröknek, de ha két 8-9 mázsás ökrök kifeszült a szekérhúzásnak, ott a terü nem maradt a sárban, csak akkor, ha a szekér széjjeltörött. Tehát elmondhatjuk, még a népdal is először "hat ökörrel, szekérrel" említi a dolgokat, és csak később jött a hatlovas hintó. Visszaemlékszem az idős emberek elmondásából, hogy annak idején szinte lenézték azt az embert, akinek lova volt és nem ökre, sőt el is mondták, hogy jó szegény lehet, hogy csak lova van. Valahogyan úgy lehetett, mint amikor a székely faluban a polgáriasodás címén kezdett megjelenni a szövetnadrág, bizony, ha a kocsmába betévedt egy ilyen öltözetű alak, a székelyharisnyás férfiak szeméből ki lehetett olvasni, hogy mit keres közöttünk ez a szövetnadrágos jöttment ember. Az ökrös azért is becsüesebb volt annak idején, mert ha netalán valami baj érte az ökröt (eltörött a lába), a család élelmézésére fel lehetett használni, de, ha a ló lába törött el, azt vinni lehetett a dögkertbe, a dögkútba, mert akkor még Lövétén nem ették meg a lóhúst. Talán innen is eredhet a mondás: "annyit ér, mint holt lovon a patkó", tehát amikor a ló került a szekérbe, és nem ő húzta a szekeret, akkor kámpec volt neki, és az érték rajta csak a négy patkó volt. Azt is el kell, hogy mondjuk a fiataloknak, hogy annak idején a szekér volt az egyetlen szállító eszköz úgy teher hordani, mint bemenni esetleg a városba Székelyudvarhelyre, csak később jöttek az autók. Lázár Márton nagyapámat is egyszer megfogadták, hogy a jegyzőnőt és még valakiket vigyen be ökrös szekéren a városba, nagyanyám is akart menni, de nagyapám kijelentette: nincs hely, Anna, a szekéren. Nagyanyám morogva elhallgatta, majd amikor nagyapám a kilencvenen túl volt, egyszer vizet kért az ágyban, és ekkor érkezett el az idő, hogy nagyanyám

folytatás az 5. oldalon

folytatás a 4. oldalról

visszavágjon az udvarhelyi fuvarért, ezekkel a szavakkal: "Na, ugye most reám szorul, bezzeg annak idején nem vitt el Udvarhelyre, amikor vitte a jegyzőnőt, így járnak a büszke legények!" Egy másik férfit is fuvarozni hívtak, ott is a feleség be akart menni a városba, de a férje kijelentette, hogy nincs hely a szekéren. Erre a parapáj tüzes asszony azt mondta felsattanva az urának: "A lőcsbe es felülök, s úgy es menyek." Ismerős az a történet is (igaz, ritka feleség lehetett), amikor a kocsmáros jelezte a feleségnek, hogy az urának több hitelt nem ad itatra, mert egy ökror árával tartozik. A feleség megsértődve, mérgeesen azt mondta a kocsmárosnak, hogy adjon csak nyugodtan hitelt az urának, mit gondol maga, hogy nekünk csak egy ökrünk van a pajtában? Olyant is hallottam, hogy az erdőn a fa súlya alatt az egyik keréknek a fala kitörött, az öreg székely nem eresztette bűnnek a fejét, betette a törött kerék alá a fatalabort, és lassan hazacsúszttak a fával. Egy másik eset, kora hajnalban mentek fáért, és a sötétben már itthon megakadt a tengely vége valami nagy kőben, és a szekértengely megroppant. A gyermek mondta, hogy édesapám, így nem lehet elmenni, de az apja megnyugtatta, hogy üresen odáig csak kibírja, majd az erdőn a kerékkötő lánc nagy karikáját beakasztotta a tengelyre a kerék és a kerékszeg közé, kikötötte az első tengelyhez, és így üresen nem jöttek haza, igaz, a kovácsolt nagy karika meglaposodott a súrlódástól, amire hazaértek. Azt is mesélték, hogy volt egy ember, aki annyira kímélte az ökröket, hogy ganyét vitetett a Lázra, és kifelé a fatalabort a vállán vitte.

Nagy hagyománya volt ezelőtt annak is, hogy a lakodalom előtt ünnepélyesen szállították el a menyasszony hozományát ökrös szekerekkel, ilyenkor az ökrök szarvai fel voltak díszítve virágszokrokkal és perecekkal, az ökrös gazda oldalán ott lógott a kulacs, amelyből megkínálta az úton járókat. Érdekes, hogy a költözködéskor már a lovas szekérnek is megvolt a maga ünnepélyes becsülete és fontossága, hiszen a menyasszonyt lovas szekérbe ültették, és meghordozták a falu között. Hallottam olyant is, hogy egyik alkalommal a menyasszonyt nem hordozták meg szokás szerint a falu között valami okból a költöztetésnél, amit később a menyecske az ura orrára is vetett, s ekkor a kicsit "pityókás" férj mérgeiben befogta a lovakat, felparancsolta a feleségét erőszakkal a félvágás szekérre (ganyés szekérre), és hosszan dergetett vele a falun, hogy teljék kedve a szekerezésből a menyecskének.

Lehet, hogy egy kicsit hosszúra sikerült a visszaemlékezés az ökrökre, lovakra, szekerekre, de innen is látszik, hogy a megélt dolgokra könnyű visszaemlékezni, és emlékezni is kell, mert akit székely édesanya szült, székely édesapa nevelt, és akit fabölcsőben ringattak álomba, az nem szégyellheti születési helyét, szülőházát, és ha szét is szórt a sors, mint szél

a port, azért feltöltődni vissza-vissza kell térni oda, ahol az utolsó kavics is emléket idéz szívünkben.

"Nagygazda volt az apám, nagy örökség maradt rám,
Hat ökrönek kötele, három vasvilla nyele,
Élj meg, szegénylegény, belőle."

Lázár Béla

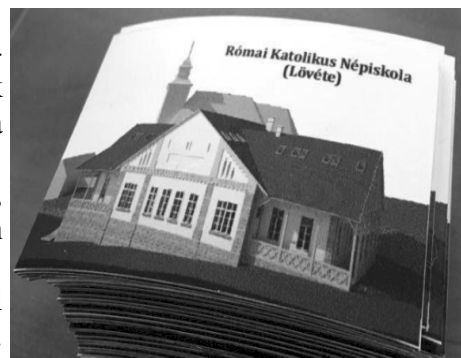
Hűtőmágnes készült a Népiskoláról

Amióta megkezdődtek és folynak a munkálatok a Népiskolánál, többen is jelezték, hogy szívesen hozzájárulnának kisebb összeggel a felújításához.

Nos, erre május elsejétől lehetőség nyílik. Várday Zsolt építész látványtervének felhasználásával hűtőmágneset készítünk, hogy legyen, amit cserében adjunk a jó szándékú adakozóknak. A nyomdai munkálatok költségeit teljes egészében falustársunk, a Székelyudvarhelyen élő Silye Béla vállalkozó fedezte. Isten fizesse meg neki! A tervezést és a kivitelezést a DTP stúdió végezte, nagyvonalúan 600 példányt készítve el, a megrendelt és kifizetett 500 db hűtőmágnes helyett. Darabonként 10 lejes egységáron bárki megvásárolhatja, ha ezt az összeget adományként befizeti a lövétei székhelyű Zöld Erdély Egyesület számlájára, amelyről hivatalos nyugtát állítunk ki. A részletekről érdeklődni az alábbi mobilszámokon lehet: 0731 834 118 (Márton József), 0746 281 013 (Mihály János).

A Népiskolát ábrázoló mágneskártyát Mihály Margitnál is meg lehet vásárolni a Polgármesteri Hivatalban. Köszönjük az alábbi személyeknek és intézményeknek, hogy adományaikkal hozzájárultak a Népiskolánál folyamatban levő munkálatokhoz:

András József, Demeter Gergely, Egyed Gábor, Egyed Lajos, György Enikő, György Gábor, Lázár Margit, Mihály Pál, Szisze Béla, Székely Mózes Általános Iskola, Török Magdolna.

Kedves, ballagó nyolcadikosok!

Június van, és visszavonhatatlanul itt a búcsúzás ideje.

Búcsúzás a nyolc évig otthont adó iskolától, búcsúzás tanáraitoktól, diáktársaitoktól, az iskola pedagógusaitól, dolgozóitól és nem utolsósorban tőlünk.

Ma utoljára szól nektek iskolánk csengője. Utoljára járhattátok végig azokat a termeket, ahol az öröm s a bánat perceit éltétek át több éven keresztül. Amit ebből az iskolából magatokkal visztek, az már csak egy kis történelem. Életek egy szakasza ezzel lezárult.

Sokan tanítottak, sokan neveltek Titeket, de nem minden ment könnyen ezekben az években. Mégis, bár néha botladozva, elérkeztetek a számotokra nagy naphoz, a maihoz.

Az évek hosszú sora alatt összekovácsolódott osztályotok most szétszakad. Újtaitok sokfelé ágaznak.

Ezek az utak innen indulnak, ahol nyolc év alatt sok minden keresztülmentetek a tudásért vívott küzdelemben. Sikerült-e, volt-e elég segíségetek? Hová jutottatok? Ezekre a kérdésekre... a jövő adja meg a választ.

Üres és csendes lesz az iskola nélkületek. Kérünk, ne feledjétek, hogy a lövétei Székely Mózes Általános Iskola tanulói voltatok 8 éven át, mert mi emléke-

iteket őrizni fogjuk. Szomorúan gondolunk arra, hogy vége szakadt az együtt eltöltött időnek. A rengeteg kirándulás, amit "együtt szenvedtünk végig", ahol a hangulat mindig jó volt, ha éneklésre került a sor, egyértelműen számíthattunk rátok. Közel álltok hozzánk, ezért még nehezebb a búcsúzás. Többet már nem követünk el együtt diákcsínyeket, nem mesélhetünk itt egymásnak mulatságos történeteket, nem focizunk együtt a szünetekben. Véget érnek a spotversenyek és a focicsaták izgalmas, nagy pillanatai.

Diákok maradtok az elkövetkező években is, s új iskolátokban kívánom..., hogy mindig helyt álljatok.

Kívánjuk, hogy új közösségekben is jól érezzétek magatokat. Sikerrel vegyétek az előttek álló akadályokat. Becsületesen és emberségesen viselkedjétek a nehéz helyzetekben, hogy mindent, amit el szeretnétek érni, elérjétek!

Ne feledjétek, mi mindig szívesen várunk vissza Benneteket!

Ady Endre soraival búcsúzunk:

A szárny megnőtt, üresen áll a fészek,
Csak álom volt a szép diákvilág,
S mint a fecske alkonyati szélben,
Ma szárnyat bont egy sereg diák.

a VII. osztályosok búcsúztató beszéde

Tanévzáró

Fotó: Egyed József, 2017

Fotó: Egyed József, 2017

Fotó: Egyed József, 2017

Fotó: Egyed József, 2017

Fotók: Egyed József

A lövétei iskolások kirándulásokkal zárták a tanévet. Ezen kiruccanások beszámolóiból megtudhatjuk, mi mindent barangoltak össze gyerekeink.

Az első osztályosokkal részt vettünk az első közös kirándulásunkon, gyereknapon. Az úti cél Rozsnyó és Tusnádfürdő volt. Az utazás családi hangulatban telt. Türelmetlenül vártuk már, hogy megérkezzünk. A parkban 45-féle, élethű nagyságú, félelmetes dínó közt barangoltunk a fák között. Láttunk becsapódott meteoritot, a vulkánkitörést is megtapasztalhattuk.

Idén is voltunk osztálykirándulásra, és mivel a tavalyi évben végig rendeltük a Napsugár folyóiratot, nyertünk belépőt a marosvásárhelyi állatkertbe, tehát oda mentünk el kirándulni. Székelyudvarhelyen megálltunk megnézni a Székelytámadt várat, körülötte voltak kicsinyített várak és templomok. Nem messze ettől megnéztünk régi harangokat, amelyek ki voltak állítva. Ezek után indultunk is tovább. Mikor Marosvásárhelyre odaérkeztünk, először elmentünk az állatkertbe, ahol egy idegenvezetővel néztük meg a sok érdekes állatot. Majd ezután egy játszótérre mentünk, onnan meg a McDonald's étterembe. Ott ettünk, és indultunk is haza. Mivel ez volt az utolsó osztálykirándulásunk a tanító nénivel, meg szeretnénk köszönni a sok jó tanítást és azt is, hogy sok érdekes helyre mentünk, hogy sok dologban részt vettünk.

András Szandra, IV. osztály

Az évzáró margójára

Hurrá! Vakáció! De mi is történt, amíg idáig jutottunk? Nem árulok el titkot, ha azt írom, rengeteg minden. Tanultunk, szórakoztunk, kirándultunk, versenyekre jártunk, és volt, nem is egy verseny, amin jól, sőt nagyon jól teljesítettek tanítványaink. Vakációs hangulat ide vagy oda, én hadd számoljak be még egy versenyről. A mai diákoknak nagyon sok lehetőségük van pályázni. Így tettünk mi is, negyedikesek, amikor értesültünk a szombathelyi Oladi Általános Iskola és az SZOSZSZC Oladi Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája által meghirdetett XXIII. Országos József Attila Mese-, Vers- és Novellaíró Pályázatról. Kis versek és mesék születtek vagy éppen kerültek elő a már megírtak közül. Ez volt talán a "könnyebb" része a pályázásnak. A kis alkotásokat ki kellett nyomtatni,

Interaktív játékokkal dínócsontokat lehetett ásni. Evés után folytattuk az utunkat a tusnádi wellnessbe. Négyféle medence volt, különböző mélységű és hőmérsékletű vízzel. Mindenki talált kedvére valót. Gyorsan elrepült három óra fürdőzéssel. Fáradtan, de új élményekkel feltöltődve értünk haza estére.

Mihály Anna-Mária, szülő

Tusnádi kirándulás

Utolsó héten elmentünk kirándulni a Szent Anna-tóhoz, a Babba Máriaéhoz és a tusnádi wellnessbe. A kápolna mellett a tanító néni elmondta Szent Anna legendáját. Csíksomlyón láttuk a Babba Máriát, és nagyon szép volt. Láttuk a sebét, igazi és nagyon csodálatos volt. A wellnessben volt úszómedence, pezsgőfürdő, gyógyfürdő és kinti medence is. A wellness után egy pizzázóban ettünk finom pizzát. Nagyon jól szórakoztunk, és nagyon jó volt. Szerintünk a wellness volt a legjobb.

a III. A nevében Mihály Dóra Kata és Mihály Balázs

hét példányban, és eljuttatni Szombathelyre. Itt szeretnék köszönetet mondani András Mónika tanító néni közbejárásának, valamint Gábos Tibornak és feleségének, akik vállalták, hogy elviszik a nem kis méretűre sikerült borítékot, és eljuttatták a rendeltetési helyére. Aztán csend, vártuk, lestük a választ. Vajon megkapták? Vajon lesz nyertes alkotás közöttük? És lett! Lázár Ernesztina verse különdíjban részesült, címe Karácsony a családban. A díjátadó ünnepségre sajnos nem jutottunk el, de a jutalom nem maradt el, postán érkezett kis könyvcsoomag, amelyben ott van az a kiadvány is, melyben mondhatni a "világ" minden részéről beküldött nyertes művek szerepelnek. Büszkén és örömmel lapoztunk bele, olvastuk. Sok sikert mindenkinek a továbbiakban, és, ha megtehetitek, pályázatok, de addig is kellemes vakációt mindenkinek!

Tünde tanító néni

Anyakönyvi hírek - 2017. május

Születések száma: -

Házasságkötések száma: -

Őszinte részvétünket fejezzük ki a májusban elhunyt személyek hozzátartozóinak:

TÖRÖK IMRÉNÉ, született GYÖRGY ANNA, Lövéte, 800. szám, született 1951-ben,
FAZAKAS PÉTERNÉ, született LÁZÁR TERÉZIA, Lövéte, 489. szám, született 1919-ben,
DEMETER LAJOSNÉ, született MIHÁLY ANNA, Lövéte, 2. szám, született 1942-ben,
LŐRINCZ JÁNOSNÉ, ROZÁLIA, Lövéte, 1105. szám, született 1922-ben.

Régi idők anekdotái

Két székely találkozik az erdőben.

- Adjon Isten!

- Adjon Isten!

Leülnek egy kidőlt fára. Miközben ott üldögélnek, elkezd esni az eső.

- Megeredt.

- Meg.

Jó negyedóra múlva arra siet az erdősz, felhajtott gallérral, döbenten áll meg a két székely előtt.

- Maguk meg mit csinálnak itt ebben a szakadó esőben?

- Beszélgetünk!

Értesítés

A Polgármesteri Hivatal értesíti az érdekelteket, hogy Kiruly és Szeltersz völgyében ezek után a szemétszállítás minden hónap első és harmadik szombatján fog történni a kijelölt helyekről.

Eladó:

- háromfázisú, 9 kg-os Miele márkájú centrifuga gép, ár: 250 lej

- felújított Siemens automata mosógép, ár: 400 lej

- felújított Indesit automata mosógép, ár: 450 lej

Eladó egy Whirlpool használt kombinált hűtő (40 l fagyasztó, 160 l hűtő). Telefon: 0748390268.

Régi arcok sárgult fényképeken

1958-59-es tanév kisiskolásai, Simon Áron tanító bácsival. A képet Mihály Károlyné Bálint Ilona küldte be.

Eladó olcsó áron:

- használt, megkímélt állapotban levő nagy ruhászszekrény

- kétszemélyes bőrhuzatos kanapé, szivacs matracral
Érdeklődni a 0755685775-ös telefonszámon.

Pályakezdőket, illetve építőiparban jártas **munkaerőt keresünk**, budapesti munkára. Szállítás biztosított, ingázni nem kell. Kapcsolat: 0036-30-9589838 (hétköznapokon 8-16 között). E-mail: monferkft@gmail.com.

Eladó 4 forgófejes, traktor után használható gereblyegép. Érdeklődni a 0744291593-as telefonszámon.

Eladó egy új állapotban levő, háromkerekű, felnőtt, elektromos bicikli, akár mozgássérült részére is. Telefon: 0726455482.

Eladó apró, hegyes cserép (cigánycserép). Érdeklődni: Demeter Albert, 871. szám, telefon: 0769070675.

Eladó Daewoo Tico, 2019-ig érvényes műszaki vizsgával. Irányár: 500 euró. Telefon: 0751285540.

Emlékeztetjük a 2017-es év farsangi maszkásait, hogy a jutalomkirándulás, ahogyan közösen meg egyeztük, július utolsó vasárnapján lesz.

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

Megjelenik havonta, kiadja a
LÖVÉTEI KIÁLTÓ EGYESÜLET

Főszerkesztő: Mihály János, tördelés és szerkesztés: Demeter Albert, Török József, titkár: András Kinga,
korrektúra: Egyed Emilia

Munkatársak: András Magdolna, András Tamás, András Zsolt, Egyed Emilia, Fazakas Ágnes, Györgylőrincz Ernő,
Lázár Béla, Lázár Zoltán, Mag Ottília, Molnár Juliánna, Pál Erzsébet, Tódor Attila, Tódor Lóránd

Támogatók: Lövéte Község Helyi Tanácsa, Lövéte Közbirtokossága, Lövétei Római Katolikus Plebánia,
Select Metleplast Kft., Nyko Kft.

A szerkesztőség elérhetősége: Lövéte Községi Könyvtár, tel.: 0266-220806,

e-mail: loveteikialto@freemail.hu